Betänkande ShUB 22/2018 rd– RP 202/2018 rd

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen (RP 202/2018 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- regeringsråd Anne Koskela, social- och hälsovårdsministeriet
- lektor Hannele Tyrväinen, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, företräder Det finländska högskolenätverket för utbildning i läkemedelsförskrivning för sjukskötare.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- Finlands Kommunförbund
- Tehy rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att hälso- och sjukvårdslagen ändras så att statlig ersättning för undervisningsverksamhet också kan betalas för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad förskrivning för sjukskötare. Ersättning ska kunna betalas till en kommun eller en samkommun eller till en enhet som producerar öppenvårdstjänster på grundval av avtal eller på något annat sätt för kommunens eller samkommunens räkning och som är arbetsgivare för en sjukskötare som fått begränsad förskrivningsrätt. Regionförvaltningsverken ska betala ut utbildningsersättningen två gånger om året på ansökan.

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sedan 2010 har det funnits bestämmelser som ger sjukskötare begränsad förskrivningsrätt. Enligt 23 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har sjukskötare som har tillräcklig praktisk erfarenhet och som har avlagt föreskriven tilläggsutbildning begränsad rätt att förskriva läkemedel som ges ut på apotek och som används vid behandling av sjukdomar. Mellan 2012 och 2018 har i snitt 60 personer årligen avlagt tilläggsutbildningen, och nästa år beräknas omkring 80 personer bli klara med utbildningen. Det finns knappa 400 sjukskötare som har begränsad förskrivningsrätt. Förskrivningarna av sjukskötare har stått för en obetydlig del av alla förskrivningar som ersätts från sjukförsäkringen.

Enligt en utredning om den begränsade förskrivningsrätten finansierar verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården vanligen utbildningen för förskrivningsrätt inom ramen för sin utbildningsbudget (Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita STM 2015:49; rapporter och promemorior). Bara ett fåtal sjukskötare hade enligt utredningen genomfört utbildningen på egen bekostnad. Det höga priset på utbildningen ansågs begränsa möjligheterna att delta och därmed fördröja genomförandet av reformen.

Hälso- och sjukvårdslagen föreslås få en ny 60 a § som tillåter att statlig utbildningsersättning ges ut för utbildning som ger sjukskötare specialistkompetens för begränsad förskrivning. Ersättningen ges ut på grundval av antalet personer med begränsad förskrivningsrätt till den verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården där personen med specialistkompetens är anställd. Utbildningsersättningen förväntas resultera i att den begränsade förskrivningsrätten blir vanligare och att antalet personer som avlägger specialistkompetens ökar till högst hundra per år.

Social- och hälsovårdsutskottet framhåller att möjligheterna att förbättra arbetsfördelningen mellan yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården förbättras om utbildningsersättningen utökas som regeringen föreslår. Samtidigt understryker utskottet vikten av att man inom utbildningen försäkrar sig om att sjukskötarnas kunskaper är på den nivå som krävs för begränsad förskrivningsrätt. Det måste avsättas tillräckliga anslag för utbildningsersättningen och ersättningen till utbildningen i begränsad förskrivningsrätt får inte leda till en sänkning av andra utbildningsersättningar, påpekar utskottet.

DETALJMOTIVERING

60 a §. Ersättning för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt. Enligt gällande lagstiftning kan begränsad förskrivningsrätt införas bara vid öppenvårdsmottagningen på en hälsovårdscentral eller på samjouren i ett sjukvårdsdistrikt. För närvarande behandlar riksdagen också en proposition med förslag till lag om ändring av 23 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (RP 69/2018 rd). Den ger möjlighet att införa begränsad förskrivningsrätt i större omfattning än i dag i öppenvårdstjänster vid hälsovårdscentraler och i de öppenvårdstjänster inom den specialiserade sjukvården som kommuner och samkommuner har ansvar för att ordna. Det ska också vara möjligt att införa begränsad läkemedelsförskrivning i öppenvård som ingår i den hälso- och sjukvård som kommunen eller samkommunen har ansvar för att ordna

och som köps på grundval av avtal eller på något annat sätt för kommunens eller samkommunens räkning.

I proposition RP 202/2018 rd beaktas det tidigare ändringsförslaget i tillämpningsområdet för begränsad förskrivningsrätt i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. På grund av tidsramen för lagförslag som hänför sig till budgetpropositionen behandlas denna ändring av hälso- och sjukvårdslagen före ändringen i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Därför föreslår utskottet att 60 a § ändras i överensstämmelse med det nuvarande tillämpningsområdet för begränsad förskrivningsrätt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

> *Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 202/2018 rd med ändringar.* ***(Utskottets ändringsförslag)***

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 63 § 2 mom. och 66 § 1 mom. samt
fogas till lagen en ny 60 a § som följer:

60 a §

Ersättning för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt

En kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral och ~~en enhet som producerar öppenvårdstjänster som ingår i den hälso- och sjukvård kommunen eller samkommunen har ansvar för att ordna och som skaffas på basis av avtal eller på annat sätt för kommunens eller samkommunens räkning samt~~ hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnaderna för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt enligt 23 b § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994). Ersättningsbeloppet baserar sig på antalet personer som fått begränsad förskrivningsrätt och den ersättning som bestämts för utbildningen.

63 §

Utbetalning av utbildningsersättning och forskningsfinansiering

— —

Ersättning utifrån antalet realiserade utbildningsmånader samt ersättning för den utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt betalas ut halvårsvis på ansökan. I fråga om det första halvåret ska ersättning sökas senast den 30 september samma år och i fråga om det andra halvåret senast den 31 mars följande år. Regionförvaltningsverket och statens ämbetsverk på Åland ska avgöra ansökningar om ersättning som lämnats in inom utsatt tid under det kalenderår då ansökan har inkommit. Regionförvaltningsverket betalar varje månad forskningsfinansiering till specialupptagningsområdets forskningskommitté, som betalar finansieringen vidare till dem som genomför projekten.

— —

66 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Bestämmelser om beloppet av den ersättning som betalas för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning och om de övriga ersättningsgrunderna och förfarandena vid betalning av ersättning utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Bestämmelser om storleken på ersättningen för utbildning som krävs för begränsad förskrivningsrätt utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

— —

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ersättningar enligt denna lag får betalas för utbildning i fråga om personer som fått begränsad förskrivningsrätt efter den 1 januari 2019.

_____

Betänkande ShUB 22/2018 rd

Helsingfors 5.12.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Kiuru sd
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Jaana Laitinen-Pesola saml
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Pekka Puska cent
medlem Sari Raassina saml
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Vesa-Matti Saarakkala blå
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Martti Talja cent
ersättare Hanna-Leena Mattila cent.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.